

แนวทางการเตรียมความพร้อม
เพื่อเปิดกิจการสถานประกอบการสปา นวดเพื่อสุขภาพและ
นวดเพื่อเสริมความงาม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ในช่วงที่มีการระบาดของโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

ณ วันที่ 25 เมษายน 2563

**แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดกิจการสถานประกอบการสปา นวดเพื่อสุขภาพ
และนวดเพื่อเสริมความงาม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)**

จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 เกิดการแพร่ระบาดอย่างหนักไปทั่วโลก เพื่อเป็นการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน นายกรัฐมนตรีจึงออกข้อกำหนดและข้อปฏิบัติในพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1) ตามข้อ ๒ (๒) การปิดสถานที่เสี่ยงต่อการเกิดโรค ซึ่งรวมถึงสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. 2559 ทำให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องปิดกิจการส่งผลให้ผู้ประกอบการ ผู้ดำเนินการ และผู้ให้บริการ ได้รับผลกระทบทางด้านทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ตระหนักถึงผลกระทบดังกล่าวของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 จึงได้ออกแนวทางการดำเนินการและการบริหารจัดการสำหรับสถานประกอบการสปา นวดเพื่อสุขภาพและนวดเพื่อเสริมความงามตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ในช่วงที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อให้สถานประกอบการสามารถเปิดบริการเมื่อได้รับอนุญาตให้เปิดไปอย่างมีมาตรฐาน ถูกต้องตามหลักวิชาการและควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการควบคุมการระบาดของโรค และการเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยรายใหม่ได้ในวงกว้าง สนับสนุนการประคับประคองเศรษฐกิจของประเทศไทยให้สามารถฟื้นตัวและพัฒนาได้ต่อไป

องค์ประกอบของการจัดบริการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (สำหรับผู้ประกอบการ)

1. ผู้ประกอบการ มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1.1 การจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์

- 1) จัดพื้นที่ต้อนรับผู้รับบริการให้เหมาะสม โดยให้มีระยะห่าง 1 เมตรระหว่างลูกค้าแต่ละท่าน เพื่อความปลอดภัย และมีระบบการซักประวัติความเสี่ยง ควรจัดให้พื้นที่แยกออกจากส่วนปฏิบัติงานของพนักงาน โดยให้พนักงานต้อนรับ (cashier) สวมถุงมือ หน้ากากอนามัย และกระจังหน้า (Face shield) หรือแว่นตา เพื่อป้องกันการติดเชื้อ
- 2) จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย เช่น เครื่องวัดอุณหภูมิร่างกายแบบมือถือ (Hand-Held Thermometer) หรือเครื่องวัดอุณหภูมิอินฟราเรด เป็นต้น โดยกำหนดให้มีจุดคัดกรองอุณหภูมิร่างกายแก่ผู้รับบริการและพนักงานทุกคน ก่อนเข้าสถานประกอบการหรือในที่ที่เหมาะสม
- 3) จัดเตรียมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย และแอลกอฮอล์ หรือแอลกอฮอล์เจล อย่างน้อย 70% ล้างมือไว้ในบริเวณเคาน์เตอร์ เพื่อให้บริการแก่ผู้รับบริการและพนักงาน เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อระหว่างบุคคล
- 4) ให้ข้อมูลความรู้ คำแนะนำ หรือจัดหาสื่อประชาสัมพันธ์การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคกับผู้ใช้บริการ รวมทั้งพนักงานในร้าน เช่น โปสเตอร์ป้ายประกาศ แนะนำให้ล้างมือ และการสวมหน้ากากอนามัย
- 5) รักษามาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต
- 6) ให้ผู้ให้บริการทุกคนสวมอุปกรณ์ป้องกันตนเองขณะปฏิบัติงาน ได้แก่ หน้ากากอนามัย และกระจังหน้า (Face shield) หรือแว่นตา เพื่อลดความเสี่ยงในการปนเปื้อนเชื้อ และหมั่นล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจลล้างมือ ไม่นำมือมาสัมผัสตา จมูก ปาก นอกจากนี้ควรรักษาร่างกายให้อบอุ่นอยู่เสมอ นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ หากมีอาการป่วย ให้หยุดงาน และรีบไปโรงพยาบาล ที่อยู่ใกล้เคียง พร้อมแจ้งประวัติการสัมผัสคลุกคลีกับผู้รับบริการให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยและรักษาต่อไป
- 7) ให้พนักงานต้อนรับระมัดระวังการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ให้บริการ โดยเว้นระยะห่างในการติดต่อกับผู้รับบริการและพนักงานด้วยตนเอง อย่างน้อย 1 เมตร
- 8) ใช้อินวูด จัดให้ระยะอย่างน้อย 1 เมตร และการใช้บริการในห้องต่าง ๆ ให้จำกัดจำนวนคน 1 คนต่อห้อง เพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อ

9) ห้องให้บริการขนาดต้องเป็น 1 คนต่อห้อง กรณีที่เป็นห้องรวมเตียงขนาด หรือเบาะขนาด ต้องมีม่านกัน เป็นสัดส่วน

10) จัดสถานที่สำหรับเก็บผ้า และอุปกรณ์ของผู้รับบริการให้มิดชิด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนเชื้อ

11) จัดให้มีบริการชำระเงินที่ปลอดภัย เพื่อลดปริมาณการพูดคุย สัมผัส ระหว่างพนักงานของสถานประกอบการกับผู้รับบริการหรือ Payment online

2. ผู้รับบริการ มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

2.1 สวมหน้ากากอนามัยตลอดการใช้บริการ

2.2 ให้ความร่วมมือในการตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายก่อนใช้บริการ

2.3 ล้างมือก่อนใช้บริการ และหลังใช้บริการด้วยน้ำสบู่ หรือแอลกอฮอล์ หรือแอลกอฮอล์เจล

2.4 ปฏิบัติตามคำแนะนำของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อ

3. ผู้ดำเนินการ (กิจการสปา) มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

3.1 สอบถามบันทึกข้อมูลสุขภาพพื้นฐาน และคัดกรองผู้รับบริการทุกราย ตามแบบฟอร์มที่กำหนด เพื่อจัดบริการที่เหมาะสมแก่สุขภาพของผู้รับบริการ หากผู้รับบริการมีอาการไข้ (อุณหภูมิเกิน 37.3 องศาเซลเซียส) ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้แนะนำให้รีบไปพบแพทย์

3.2 การต้อนรับเว้นระยะห่างในการติดต่อกับผู้รับบริการ และพนักงานด้วยกันอย่างน้อย 1 เมตร

3.3 ควบคุมดูแลการบริการ อุปกรณ์ ผลិតภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐานถูกสุขลักษณะ และใช้ได้อย่างปลอดภัย

3.4 คัดกรองพนักงานทุกคนก่อนเข้าสถานประกอบการทุกวันและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

4. ผู้ให้บริการ ต้องปฏิบัติตัว ดังนี้

4.1 ระมัดระวังการสัมผัสใกล้ชิดขณะปฏิบัติหน้าที่ ต้องสวมหน้ากากอนามัย และสวมกระจงหน้า (Face shield) หรือแว่น ทุกครั้งที่ให้ผู้รับบริการ หมั่นล้างมือก่อนและหลังการให้บริการด้วยน้ำสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจล โดยให้ผู้รับบริการมองเห็นด้วยทุกครั้ง ไม่นำมือมาสัมผัสตา จมูกปาก หากมีอาการป่วย ควรรีบไปพบแพทย์พร้อมแจ้งประวัติการสัมผัสผู้รับบริการ

4.2 หากมีอาการไข้ (อุณหภูมิเกิน 37.3 องศาเซลเซียส) ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดให้บริการ และรีบไปพบแพทย์

4.3 ป้องกันตนเองจากการติดเชื้อด้วยการสังเกตอาการทางสุขภาพของผู้รับบริการที่มาใช้บริการ เช่น มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ควรแนะนำให้ผู้รับบริการสวมหน้ากากอนามัย และไปพบแพทย์ทันทีพร้อมแจ้งประวัติการเดินทาง

4.4 ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น เช่น แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ ช้อน ผ้าเช็ดมือ ผ้าเช็ดหน้า และผ้าเช็ดตัว เป็นต้น

4.5 ผู้ให้บริการต้องเปลี่ยนเสื้อผ้าทุกครั้งหลังให้บริการ

5. การทำความสะอาดเพื่อควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ

5.1 พนักงานทำความสะอาด ต้องปฏิบัติตัว ดังนี้

1) พนักงานทำความสะอาด ต้องสวมเครื่องป้องกันส่วนบุคคล ได้แก่ หมวกคลุมผม หน้ากากอนามัย ถุงมือ และสวมกระจงหน้า (Face shield) หรือแว่น เป็นต้น

2) ทำความสะอาด หรือเปลี่ยนอุปกรณ์หรือสิ่งของที่ให้บริการอย่างถูกสุขลักษณะ ทุกครั้งหลังให้บริการต่อคนต่อครั้ง เช่น แก้วน้ำดื่ม ผ้าปูเตียง ผ้าขนหนู ปลอกหมอน อ่างแช่ตัว ห้องอบสมุนไพร และห้องอบซาวน่า เป็นต้น โดยใช้สารทำความสะอาดตามรายละเอียดข้อ 5.2

3) ทำความสะอาดบริเวณที่มีคนเดินผ่าน รวมถึงบริเวณที่มีคนสัมผัสร่วมกัน เช่น ลูกบิด ประตู เคาน์เตอร์รับบริการ ราวบันได อ่างล้างมือ ห้องน้ำ โຕะ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ห้องพักผ่อน รวมถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงาน ด้วยสารทำความสะอาดตามรายละเอียดข้อ 5.2 ทุก 2 ชั่วโมงหรือทุกครั้งหลังมีผู้ใช้บริการ ไม่แนะนำให้พ่นยาฆ่าเชื้อ เนื่องจากการฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อแบบละอองฝอย หากทำได้ไม่ถูกวิธี รวมถึงไม่มีการใส่ อุปกรณ์ป้องกันตนเองจะก่อให้เกิดความเสี่ยงติดเชื้อแก่ผู้ทำความสะอาด

4) การเก็บผ้าปูเตียง ปลอกหมอน เสื้อผ้าใช้แล้ว ผ้าขนหนู โดยให้ม้วนออกจากตนเอง ไม่ควรสะบัดผ้า เพราะจะทำให้เกิดการฟุ้งกระจาย ชักล้างทำความสะอาดหรืออุปกรณ์หรือสิ่งของภายในสถานประกอบการอย่างถูกสุขลักษณะ เช่น ผ้าปูเตียง ปลอกหมอน ผ้าขนหนู ผ้าปูเตียง เสื้อผ้า เป็นต้น โดยใช้สารทำความสะอาดตามรายละเอียดข้อ 5.2

5) การจัดการขยะให้เก็บขยะปิดปากถุงโดยการม้วนออกจากตัว ให้มัดปากถุงให้แน่น และนำไปทิ้งให้ถูกสุขลักษณะ ควรมีการจัดการขยะติดเชื้อ สิ่งปฏิกูล และน้ำเสียที่เหมาะสม เช่น ผ้าหรือกระดาษชำระที่ผ่านการใช้แล้ว อาจปนเปื้อนนํ้ามูก นํ้าลายของผู้รับบริการเป็นต้น ก่อนทิ้งขยะติดเชื้อควรใส่ถุงปิดให้มิดชิดหรือทิ้งในถังขยะติดเชื้อ และล้างมือทำความสะอาดเพื่อป้องกันการตกค้างของเชื้อโรค

6) ทำความสะอาดห้องสุขา และห้องอาบน้ำทุกครั้งหลังมีการใช้บริการ กรณีห้องสุขา รวมต้องทำความสะอาดทุก 1 ชั่วโมง

5.2 สารทำความสะอาดและน้ำยาฆ่าเชื้อ

เนื่องจากเชื้อไวรัสสามารถอยู่บนพื้นผิวของวัตถุต่าง ๆ เป็นเวลา 1 - 3 วัน พื้นผิวที่อาจสัมผัสปนเปื้อนเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงต้องได้รับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ โดยใช้ยาฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพในการทำลายเชื้อที่ทำได้ง่ายตามท้องตลาด ดังนี้

- 1) น้ำยาฟอกขาวสามารถใช้สำหรับทำความสะอาดพื้นผิวได้ โดยผสมในอัตราส่วนดังนี้
 - พื้นผิวทั่วไป เช่น พื้นเตรียมอุปกรณ์ โຕะ เก้าอี้ เป็นต้น ใช้น้ำยาฟอกขาวเจือจาง 1 ส่วนในน้ำ 99 ส่วน (ความเข้มข้น 0.05% หรือเท่ากับ 500 ppm)
 - พื้นผิวที่มีนํ้ามูก นํ้าลาย เสมหะ สารคัดหลั่ง เช่น ห้องสุขา โถส้วม อ่างล้างมือ ใช้น้ำยาฟอกขาวเจือจาง 1 ส่วนในน้ำ 9 ส่วน (ความเข้มข้น 0.5%) ราดทิ้งไว้อย่างน้อย 15 นาที
- 2) สำหรับพื้นผิวที่เป็นโลหะ สามารถใช้แอลกอฮอล์ 70% ทำความสะอาดได้
- 3) วัสดุที่เป็นผ้าที่อาจปนเปื้อนด้วยเชื้อ เช่น เสื้อผ้า ผ้าปูที่นอนควรทำความสะอาดก่อนนำกลับมาใช้ใหม่ โดยใช้น้ำที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส หรือแช่ผ้าในผงซักฟอกที่เจือจาง ผงซักฟอก 1 ส่วน กับน้ำ 99 ส่วน แล้วแช่ทิ้งไว้เป็นเวลา 30 นาที ก่อนซักปกติ

ภาคผนวก ก.

แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดกิจการสถานประกอบการสปา นวดเพื่อสุขภาพ และนวดเพื่อเสริมความงาม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในช่วงที่มีการระบาดของโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

กิจกรรม	ขั้นตอนการปฏิบัติ	อุปกรณ์ป้องกันอันตราย	ผู้ปฏิบัติ
☐ - ลงทะเบียน ☐ - ชักประวัติ ผู้รับบริการ ☐ - สื่อสารข้อปฏิบัติ ของผู้รับบริการ	- ลงทะเบียน ตรวจวัดอุณหภูมิ และชักประวัติ เพื่อคัดกรองความเสี่ยงของผู้รับบริการ - แนะนำให้ผู้รับบริการสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา และเว้นระยะห่างจากผู้อื่น อย่างน้อย 1 เมตร - แจกหน้ากากอนามัย ในกรณีที่ผู้รับบริการไม่ได้ใส่มา	- แอลกอฮอล์เจล - หน้ากากอนามัย - ถุงมือ - Face shield	พนักงาน ต้อนรับ
☐ จัดทำทะเบียน ประวัติผู้รับบริการ ทุกราย ☐ ควบคุมการบริการ อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือ เครื่องใช้ ต่าง ๆ ให้ ได้มาตรฐานถูก สุขลักษณะ และ ใช้ได้อย่างปลอดภัย	- สอบถามบันทึกข้อมูลสุขภาพ และคัดกรองผู้รับบริการทุกรายตามแบบฟอร์มที่กำหนด หากมีอาการไข้ (อุณหภูมิเกิน 37.3 องศาเซลเซียส) ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้งดการให้บริการ และแนะนำให้ไปพบแพทย์ - ตรวจสอบอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน - แก้วน้ำดื่ม ให้เว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร - ห้องให้บริการนวดต้องเป็น 1 คนต่อห้อง กรณีที่เป็นห้องรวมเตียงนวด หรือเบานวด ให้เว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร และต้องมีม่านกัน เป็นสัดส่วน - คัดกรองผู้ให้บริการก่อนเข้าทำงาน เพิ่มความตระหนักแก่ผู้ให้บริการในการป้องกันตนเอง	- หน้ากากอนามัย - ถุงมือ - Face shield	ผู้ดำเนินการ สปา
☐ การให้บริการ ต่าง ๆ	- ล้างมือทุกครั้งก่อนและหลัง การให้บริการ ด้วยน้ำสบู่หรือแอลกอฮอล์เจล - สังเกตอาการทางสุขภาพของผู้รับบริการที่มาใช้บริการ เช่น มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดให้บริการ และแนะนำให้ไปพบแพทย์ - ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น เช่น แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ ช้อน ผ้าเช็ดมือ ผ้าเช็ดหน้า และผ้าเช็ดตัว - แต่งกายให้รัดกุม เรียบร้อย เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	- หน้ากากอนามัย - Face shield	ผู้ให้บริการ
☐ การทำความสะอาด สถานประกอบการ	- ทำความสะอาดสิ่งของที่ต้องใช้ในการให้บริการต่อคนต่อครั้ง - สวมอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล - เก็บผ้าปูเตียง ปลอกหมอน เสื้อผ้าใช้แล้ว ผ้าขนหนู โดยให้ม้วนออกห่างจากตนเองไม่ควรสะบัดผ้า เพราะจะทำให้เกิดการฟุ้งกระจาย - ต้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ผ้าปูเตียง ปลอกหมอน หลังให้บริการ 1 คนต่อครั้ง - เก็บขยะปิดปากถุงโดยการม้วนออกห่างจากตัว ให้มัดปากถุงให้แน่น และนำไปทิ้งให้ถูกสุขลักษณะ - ทำความสะอาดห้องสุขา และห้องอาบน้ำ ทุกครั้งหลังมีการใช้บริการ	- หน้ากากอนามัย - หมวกคลุมผม - ถุงมือ - Face shield	พนักงานทำ ความสะอาด

แนวทางการเปลี่ยนผ่านตามกลุ่มจังหวัด

ระยะ	เกณฑ์การเปิดสถานประกอบการ
สีเขียว	- จังหวัดที่ไม่พบผู้ป่วยในช่วง 14 วัน ล่าสุดหรือพบผู้ป่วยนำเข้าเท่านั้น แต่ไม่มีการแพร่โรคต่อในพื้นที่ ถือว่าเป็นการติดเชื้อในระดับต่ำ ซึ่งเป็นกลุ่มที่จะเปลี่ยนได้ก่อน อาจจะมีการทดลองเปิดผ่อนคลายใน 3-4 จังหวัด ที่ไม่เคยพบผู้ป่วยก่อน
สีเหลือง	- พบผู้ป่วยในช่วง 14 วันล่าสุด แบบมีการแพร่เชื้อในวงจำกัดและพบผู้ป่วยประปรายไม่เกิน 5 รายต่อสัปดาห์ และสามารถหาความเชื่อมโยงของผู้ป่วยแต่ละรายได้ (Limited local transmission)
สีแดง	- จังหวัดที่พบผู้ป่วยในช่วง 14 วัน ย้อนหลังแบบมีการแพร่เชื้อต่อเนื่องในพื้นที่ มากกว่า 5 รายต่อสัปดาห์ และไม่สามารถหาความเชื่อมโยงของผู้ป่วยได้ (Sustained local transmission) สามารถลดระดับการแพร่เชื้อในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ <ol style="list-style-type: none">1) ไม่มีการติดเชื้อในกลุ่มก้อนใหญ่ (Cluster) และสามารถติดตามที่มาได้2) Reproduction number ในรอบสัปดาห์ปัจจุบันเทียบกับสัปดาห์ที่แล้ว ไม่เกิน 1 เท่า